

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

2 oktober 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de vereenvoudiging van de milieureglementering en de verdere uitbouw van de Vlaamse milieuwetgeving

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de onenigheid inzake milieuhandhaving tussen Milieu-inspectie en parket

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de import van textielafval

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de beste beschikbare technologie inzake afvalverwerking en het grensoverschrijdend afvalverkeer

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwerkerke tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de wijze waarop de VMM de taks op afvalwaters int bij grootgebruikers

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het bodembeheerrapport en over het tekort aan tijdelijke opslagplaatsen voor verontreinigde gronden

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over visvijvers in VEN-gebieden en meer specifiek de problematiek van de professionele viskweek

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de verklaringen van federaal energieminister Moerman over het behalen van de Kyoto-normen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 2 oktober 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 9.32 uur.*

Interpellatie van de heer Erik Matthijs tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de vereenvoudiging van de milieureglementering en de verdere uitbouw van de Vlaamse milieuwetgeving

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Matthijs tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de vereenvoudiging van de milieureglementering en de verdere uitbouw van de Vlaamse milieuwetgeving.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de start van het nieuwe gerechtelijk jaar, begin september, worden altijd belangrijke toespraken gehouden. Dit jaar klonk bij de magistratuur de roep naar afslanking, harmonisering en vereenvoudiging van de milieuwetgeving. Uit de toespraken van de procureurs-generaal blijkt dat de stroom van regels voor de parketten niet meer bij te houden en te verwerken is, en dat er onvoldoende steun en begeleiding is bij de introductie van de nieuwe regelgeving.

Deze dringende vraag staat in schril contrast met de niet-uitvoering van het Vlaams regeerakkoord, dat voorziet in een vermindering met 25 percent van de regels. Ik moet echter nuanceren ; de regering heeft immers een sterke vereenvoudiging aangekondigd voor de KMO's.

Er bestaat ook een schril contrast met het pakket nieuwe decreten en uitvoeringsbesluiten waarover al dan niet reeds adviezen werden ingewonnen bij de SERV, de MINA-raad of de Raad van State, en

die het volgende parlementair jaar aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

Bovendien worden vrij algemene decreten gebruikt, die telkens belangrijke uitvoeringsbesluiten vereisen, waardoor de ondoorzichtigheid nog groter wordt. Ik denk dan aan het decreet integraal waterbeleid en het decreet op het natuurbehoud van 1997 dat in 2002 werd gewijzigd.

In de beleidsbrief Leefmilieu 2003 werden een aantal nieuwe decreten aangekondigd. De samenhang met de bestaande regelgeving wordt er niet in geëxpliciteerd. Eind jaren negentig werd nochtans de aanzet gegeven om alles beter te stroomlijnen en doorzichtiger te maken. Ik verwijs daarbij naar de Interuniversitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht, de zogenaamde commissie-Bocken, die al een hele tijd niet meer functioneert.

Eind jaren negentig werd toch gestart met de uitvoering van de ideeën, meer bepaald met de goedkeuring van het decreet algemene bepalingen milieubeleid of het DABM. Dat decreet was opgevat als een centraal decreet dat zou dienen als aanbouwdecreet voor de toekomst. Er werden enkele kleinere decreten goedgekeurd, maar ook hier ligt het werk al een tijdje stil. De Vlaamse regering heeft herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat ze dit werk wilde voortzetten, maar al bij al staat het nog steeds in de steigers.

Mijnheer de minister, de situatie wordt er niet duidelijker op. Ik wil u dan ook enkele vragen stellen. Hoe passen de aangekondigde nieuwe ontwerpen in de verdere uitbouw van het 'ene' milieudecreet ? Hoe zal de Vlaamse regering de regelgeving met 25 percent verminderen ? Welke aanpassingen en decreten mogen op termijn nog worden verwacht ? Wie begeleidt het proces van coördinatie van de regelgeving ? Hoe zal de milieuregelgeving verder worden uitgebouwd ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer Matthijs, ik zal niet onmiddellijk ingaan op de uitlatingen van het parket omdat daarover nog een andere interpellatie wordt gehouden. Bovendien denk ik dat het parket met de vraag naar vereenvoudiging van de milieuregelgeving iets anders bedoelt dan de bedrijven en diegenen die de miliewetgeving moeten toepassen.

Ik heb uw eerste drie vragen gebundeld. Om daarop een helder antwoord te kunnen geven, zal ik eerst een overzicht geven van het proces van herregulering van het milieurecht dat met de commissie-Bocken in gang werd gezet, en dat loopt tot op vandaag.

In 1989 werd de Interuniversitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht in het Vlaams Gewest opgericht. Vanaf het voorjaar van 1991 maakte de commissie af en toe uitgewerkte deelontwerpen voor een geïntegreerd milieudecreet over aan de toenmalige ministers van Leefmilieu. De eerste ontwerpen betroffen milieubeleidsovereenkomsten en milieukwaliteitsnormen. De commissie rondde in 1994 haar werkzaamheden af.

Een geïntegreerd voorontwerp van decreet milieubeleid werd in boekvorm op 20 februari 1995 aan toenmalig minister De Batselier overhandigd. Het is belangrijk om aan te stippen dat het voorontwerp algemene elementen van milieubeleid regelt, alsmede de problematiek van de milieuverontreiniging. De onderwerpen natuur, bos, jacht, visserij, enzovoort behoorden daarentegen niet tot de opdracht van de commissie.

Tijdens de legislatuur 1991-1995 keurde het Vlaams Parlement op basis van de voorstellen van de commissie een aantal decreten goed. Een deel ervan vormt het decreet houdende algemene bepalingen milieubeleid. Het betreft onder meer de DABM-titels inzake doelstellingen van het milieubeleid en milieuplanning zoals vervat in het decreet van 5 april 1995. De andere titel gaat over de bedrijfsinterne milieuzorg daterend van 19 april 1995. Daarnaast is er het afvalstoffendecreet, het bodemsaneringsdecreet en het decreet milieubeleids-overeenkomsten. De laatste drie decreten zijn niet geïntegreerd in het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid maar zijn hierop wel afgestemd.

Tijdens de legislatuur 1995-1999 werd slechts één decreet goedgekeurd dat deels terugging op het werk van de commissie, namelijk het decreet inza-

ke openbaarheid van bestuur. Wat de vereenvoudiging en de codificatie van het milieurecht betreft, zijn deze jaren dan ook te bestempelen als verloren jaren.

Bij het begin van deze legislatuur stelde mijn voorganger vast dat het werk van de commissie-Bocken inmiddels gedateerd was geraakt. Er was heel wat nieuw internationaal en Europees recht goedgekeurd of in voorbereiding. Ook was een reeks nieuwe inzichten ontstaan in het milieubeleid, mede als gevolg van de ervaring die werd opgedaan bij de toepassing van de bestaande reglementering. Dit maakte dat het werk van de commissie grondig moest worden herwerkt alvorens het in aanmerking kwam voor besluitvorming. Toch is er heel wat werk verzet.

Zo werden tijdens deze legislatuur een aantal zaken gerealiseerd. Het DABM werd op 18 december 2002 aangevuld met een titel IV betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage. Dit decreet implementeert drie Europese richtlijnen en drie internationale verdragen. Ten opzichte van het internationaal recht wordt hiermee een reductie van de hoeveelheid regelgeving bereikt van naar schatting 70 procent. Het decreet integraal waterbeleid werd goedgekeurd door de plenaire vergadering op 9 juli 2003. Dit decreet omvat veel meer aspecten dan de oorspronkelijke voorstellen van de commissie. Ik verwijs daarbij naar de regelgeving die relevant is voor verschillende beleidsdomeinen en die om die reden moeilijk in het DABM kon worden geïntegreerd. Ze is evenwel afgestemd op het DABM. Het verhoogt sterk de overzichtelijkheid van de bestaande regelgeving inzake water.

Daarnaast werden een aantal ontwerpen ingediend. Het ontwerpdecreet openbaarheid van bestuur implementeert het Verdrag van Aarhus en een nieuwe Europese richtlijn, beide inzake toegang tot milieu-informatie. Het ontwerp moet het bestaande decreet openbaarheid van bestuur vervangen, alsook de federale wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en de gemeenten. Met dit ontwerp zal de regelgeving over dit onderwerp aldus met 50 procent verminderen. In het ontwerpdecreet wordt bovendien bijzondere aandacht besteed aan het streven naar transparantie, duidelijkheid, gebruiksvriendelijkheid en eenvormigheid. Het werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 9 mei 2003 en is ingediend bij het Vlaams Parlement.

Het ontwerpdecreet milieuvorwaarden – met onder meer de integrale voorwaarden – voegt een nieuwe titel toe aan het DABM. Met dit ontwerp

Sannen

wordt wellicht geen vermindering van de hoeveelheid regelgeving gerealiseerd. Het maakt wel een revolutie mogelijk in de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de milieuregelgeving voor naar schatting 100.000 KMO's. Unizo berekende dat dergelijke integrale milieuvorwaarden een jaarlijkse besparing inhouden van 50 miljoen euro voor de Vlaamse KMO's. Het werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 19 september 2003.

Het ontwerpdecreet 'uniek loket' behandelt een volledig nieuw concept, dat nog niet aanwezig was in de voorstellen van de commissie-Bocken. Ook dit ontwerp maakt een doorbraak mogelijk in de stroomlijning van de verplichtingen van de bedrijven om informatie over te maken aan de milieuoverheid. Op grond van deze decretale basis werd inmiddels ook een 'integraal milieujaarverslag' – een uniek formulier – uitgewerkt en een eerste maal door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het uitvoeringsbesluit maakt op dit punt ook e-government mogelijk.

De inmiddels bekomen adviezen van SERV en MINA-raad zijn positief. Het werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 26 september 2003.

Daarnaast werden heel wat voorstellen uitgewerkt. Ze vereenvoudigen telkens de bestaande regelgeving en integreren ze in de DABM-codificatie.

Van het proces beter bestuurlijk beleid werd gebruik gemaakt om die decretale bepalingen te vereenvoudigen en te codificeren die de organisatie regelen van de diensten en entiteiten van het beleidsdomein Leefmilieu. Zo werd ter vervanging van de vier verschillende decretale regelingen voor respectievelijk VMM, OVAM, Instituut voor Natuurbehoud en Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer een IVA-decreet uitgewerkt waarmee vier verschillende agentschappen worden opgericht. Het decreet zal een nieuwe titel 'Agentschappen' toevoegen aan het DABM. Het voorontwerp van dit decreet wordt normaal aan de Vlaamse regering voorgelegd voor eerste principiële goedkeuring op 10 oktober 2003.

Eveneens in het kader van het BBB-proces werd een ontwerp uitgewerkt voor de strategische adviesraad van het beleidsdomein Leefmilieu. Dit ontwerp zal het decreet op de MINA-raad vervangen en zal eveneens een titel toevoegen aan het DABM.

Het voorontwerp van decreet inzake de bodembescherming is klaar voor politieke besluitvorming. Dit voorontwerp zal ook een DABM-titel worden en zal het bestaande bodemsaneringsdecreet vervangen. Het voorziet onder andere in een verregaande vereenvoudiging van de procedures die moeten worden doorlopen bij de bodemsaneringen en het biedt nieuwe mogelijkheden voor samenwerking bij saneringen tussen de overheid en private partners.

Er werd een voorontwerp van decreet uitgewerkt dat aan het DABM een titel toevoegt inzake handhaving en veiligheidsmaatregelen. Deze titel moet het grootste deel van de handhabingsbepalingen van alle bestaande milieudecreten vervangen door een geïntegreerde regeling. Het ontwerp werd besproken met de parketten en ligt momenteel voor preadvies bij de MINA-raad en de SERV.

Ter vervanging van het milieuvergunningsdecreet en van het grootste deel van Vlare I werd verder een DABM-titel bronnenbeheersing uitgewerkt. Ook dit voorontwerp ligt momenteel voor preadvies bij de MINA-raad en de SERV. Het bevat onder meer een voorstel voor de integratie van de milieu- en de bouwvergunning. Het vervangt de tien verschillende besluitvormingsprocedures inzake milieuvergunningen door twee procedures : een gewone en een vereenvoudigde procedure.

Ten slotte is er een vergevorderd voorontwerp van decreet voor een DABM-titel over de erkenning van de deskundigen en laboratoria. In deze nieuwe tekst worden de tientallen besluitvormingsprocedures voor het afleveren van erkenningen aan deskundigen en aan laboratoria gereduceerd tot één besluitvormingsprocedure. Tevens werden binnen de administratie studies uitgevoerd om de tientallen reglementeringen voor het afleveren van erkenningen aan deskundigen en aan laboratoria te integreren in één reglement.

Het is duidelijk dat heel veel werk werd verzet. Ik ga ervan uit dat een behoorlijk deel ervan nog tijdens deze legislatuur zal resulteren in goedgekeurde decreten en uitvoeringsbesluiten. Voor een ander deel zal de besluitvorming niet volledig kunnen worden afgerond tijdens deze legislatuur. Ten opzichte van de legislatuur 1995-1999 werd evenwel een grote stap voorwaarts gezet. Ook werd een solide basis gelegd om het milieurecht in de volgende legislatuur verder te vereenvoudigen en te codificeren.

Mijnheer Matthijs, u vroeg hoe de Vlaamse regering de min-25-percentdoelstelling zal waarmaken.

Sannen

Het regeerakkoord van de Vlaamse regering van 1999 draagt de titel : ‘Een nieuw project voor Vlaanderen’. Daarin wordt de nadruk gelegd op de uitbouw van een kwaliteitsvolle en klantvriendelijke dienstverlening. De vereenvoudiging van de regelgeving wordt in dat verband een belangrijke beleids optie. In het Vlaams regeerakkoord wordt gepleit voor de vereenvoudiging en de kwalitatieve verbetering van de regelgeving in het licht van het streven naar een nieuw bestuurlijk beleid. De min-25-percentdoelstelling dient dus in dit ruimer perspectief te worden bekeken.

Bij beslissing van de Vlaamse regering van 25 juli 2000 werd een algemeen kader opgemaakt voor de vereenvoudiging van wetgeving, de procedures en de regels. Overeenkomstig deze beslissing werd de Kenniscel Wetsmatiging opgericht en werd gestart met de uitbouw van het reguleringsmanagement. Dat reguleringsmanagement staat voor de integrale, systematische en procesmatige vereenvoudiging van de regelgeving en de vermindering van de regellast. Tot de belangrijkste doelstellingen van de Vlaamse regering inzake het reguleringsmanagement, behoren een vermindering tegen het einde van de legislatuur van 25 percent van de regellast en een kwaliteitsverbetering van de Vlaamse regelgeving, met prioritaire aandacht voor de vermindering van de administratieve lasten.

In het algemene actieplan reguleringsmanagement 2002-2003 werden 117 vereenvoudigingsprojecten opgenomen. Uit het actieplan reguleringsmanagement 2002 blijkt trouwens dat vanuit het beleidsdomein Leefmilieu veruit de meeste projecten werden ingediend : bijna dubbel zoveel projecten als het tweede actiefste beleidsdomein. Uit het commentaar van de Kenniscel Wetsmatiging bij de ingediende projecten blijkt dat de meeste ingediende projecten nogal kleinschalig zijn, met uitzondering van de projecten in de cluster milieu en in de cluster bedrijvenloket.

Bij de leefmilieuregelgeving mag niet uit het oog worden verloren dat het leeuwendeel van de Vlaamse regelgeving afkomstig is van en opgelegd wordt door het internationale en Europese niveau. Bestaande milieuregelgeving kan dan ook niet zonder meer worden afgeschaft of vereenvoudigd zonder afbreuk te doen aan de Europese en internationale verplichtingen. We moeten trouwens een onderscheid maken tussen vereenvoudiging en reductie. Reduceren zal niet eenvoudig zijn, rekening houdend met de vele internationale en Europese verplichtingen. ‘Vereenvoudigen en leesbaar

maken’ is iets heel anders dan ‘reduceren’. We mogen ze dan ook niet vermengen.

Ook op Europees niveau worden initiatieven genomen ter vereenvoudiging van de Europese regelgeving. Steevast blijkt dat de klemtoon verre van op een afslanking van regelgeving komt te liggen. De nadruk ligt op de kwaliteit van de regelgeving : codificatie en kwaliteit verbeteren via dialoog.

Uit het Zesde Milieuactieprogramma, goedgekeurd door de Europese Raad en het Parlement, blijkt ook dat regelgeving nog steeds het voornaamste instrument is om milieuproblemen aan te pakken, ook al wordt ook een lans gebroken voor alternatieve hulpmiddelen zoals de convenants die wij in Vlaanderen almaar meer inzetten. Het actieprogramma stelt uitdrukkelijk dat de opstelling van nieuwe regelgeving, de herziening van de bestaande, en de verbetering van de uitvoering en handhaving krachtlijnen blijven.

Ik heb reeds een uitvoerig antwoord gegeven op uw vraag welke aanpassingen en decreten nog mogen worden verwacht. Voor het beleidsdomein Leefmilieu zijn een reeks bijkomende details terug te vinden in het actieplan reguleringsmanagement. Alle projectfiches zijn raadpleegbaar op de website www.vlaanderen.be/wetsmatiging. Op die website vindt u ook andere, meer gedetailleerde voorstellen en fiches ter vereenvoudiging en administratieve verduidelijking.

Het gehele reguleringsbeleid wordt gecoördineerd door het kabinet van de minister van Leefmilieu, dat tevens een overlegplatform reguleringsmanagement heeft opgericht, samengesteld uit vertegenwoordigers van het kabinet Leefmilieu, Aminal, OVAM, VMM, VLM en van de algemene juridische dienst van het departement LIN, waarin de samenhang en voortgang van de projecten wordt bewaakt. Eigenlijk wordt deze vereenvoudiging dus vooral aangestuurd door het kabinet. We merken immers dat zoiets niet vooruitgaat als we het aan de administratie overlaten.

In het kader van de hervorming van de Vlaamse openbare diensten, bekend onder de naam beter bestuurlijk beleid, is in het beleidsdomein Milieu en Natuur bijzondere aandacht geschonken aan het regelgevingsproces. Met name is in het toekomstig departement voorzien in een eenheid Optimalisatie Instrumentarium en Regelgeving. Ze zal bestaan uit juristen en experts uit andere disciplines. Het is de bedoeling alle regelgeving van het beleidsdomein vanuit één enkele deelentiteit aan te

Sannen

sturen en dat vanuit deze deeltentiteit in de juridische vormgeving te voltooien.

Het belangrijkste motief voor de oprichting van deze entiteit is de noodzaak de regelgeving te benaderen vanuit een bredere kijk op het wetgevingsbeleid. Alleen vanuit zo'n brede kijk kunnen parallellen worden gezien tussen de diverse onderdelen van het milieurecht en kunnen grootschalige en structurele vereenvoudigingsprojecten worden opgezet. Bovendien kan zo de interne consistentie van het milieurecht worden bewaakt en kan systematisch aandacht worden geschonken aan de juridische en taalkundige kwaliteit van de regelgeving.

Andere motieven zijn de directe relatie met de Kenniswet Wetsmatiging, het integreren van alle relevante aspecten die het specifieke technische belang van de betrokken agentschappen overstijgen bij het opmaken van regelgeving en het afstemmen op de regelgeving van andere beleidsdomeinen. Deze cel is bijzonder belangrijk om die harmonie ook in de toekomst te blijven bewaken, naast de oefeningen in vereenvoudiging en verduidelijking die we nu doen.

Ten slotte kan ook structureel aandacht worden geschonken aan de vraag waarvoor regelgeving noodzakelijk is versus de vraag wat er ook via andere acties kan worden bereikt – soms wordt er inderdaad veel te snel naar regelgeving gegrepen –, aan een maximale effectiviteit, aan het afwegen van nieuwe regelgeving tegenover andere maatregelen en instrumenten, aan het bewaken van het maatschappelijk draagvlak en de implementeerbaarheid, aan de inschatting van de maatschappelijke kosten en de administratieve lasten, aan het stimuleren van milieuvriendelijke technologische innovatie en het belonen van koplopers, en aan de berekening van de kosten en de verzwaren van het overheidsapparaat, en dit zowel bij de toepassing van de regelgeving als bij de handhaving ervan.

Het is uiteraard wenselijk dat deze entiteit projectmatig op een transparante manier en in samenwerking met de technisch-inhoudelijke specialisten van het beleidsdomein te werk gaat. Het is niet zo dat zij dingen kan bijsturen zonder overleg met de specialisten van de afzonderlijke beleidsdomeinen.

Voor het antwoord op de vraag op welke manier de milieuregelgeving verder wordt uitgebouwd haal ik graag een citaat aan uit het Voortgangsrapport Reguleringsmanagement 2002-2003. Dit rapport werd opgesteld door de Kenniswet Wetsmatig-

ing, die een goed overzicht heeft van de inspanningen die door de diensten van de Vlaamse regering worden geleverd op het vlak van reguleringsmanagement. Het oordeel van deze kenniscel met betrekking tot de werkwijze van het beleidsdomein Leefmilieu luidt als volgt : 'In het beleidsdomein Leefmilieu wordt een brede kijk gehanteerd op de problematiek van het reguleringsmanagement. Kenmerkend is de planmatige, gestructureerde aanpak ervan, met aandacht voor de inbreng van zowel praktijkervaring als wetenschappelijke deskundigheid. Zo wordt voor de meeste strategische regelgevingsprojecten gewerkt met projectgroepen, die bestaan uit ambtenaren van de betrokken administratieve diensten en externe deskundigen van universiteiten. Bovendien is er tijdens de uitvoering van de projecten meestal in enig overleg met de doelgroepen en middenveldorganisaties voorzien over krachtlijnennota's of ontwerp teksten, voorafgaand aan de adviezen van de SERV en de MINA-raad.'

Voor de meeste van de decreten die daartoe bijdragen, vraag ik ook nog preadviezen aan de SERV en de MINA-raad om het maatschappelijk debat voldoende te voeden, alvorens er verder politiek overleg komt over de voorstellen.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, het is moeilijk om in detail op dit uitgebreid antwoord in te gaan. Dit zal een nuttig document zijn voor de commissieleden om de toekomstige werkzaamheden goed in te schatten. Ik dank u voor dit belangrijk overzicht.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben onder de indruk van dit antwoord. Het vereist een grondige lezing, en het volstaat niet er hier en nu kennis van te nemen. Achteraf zou ik er nog op willen terugkomen. Over sommige problematieken, zoals de kenniscel die eigenlijk een multidisciplinair gegeven is, staan er niet altijd algemeen toepasbare oriëntaties in, al zijn ze dan misschien wel geëigend voor het beleidsdomein Milieu.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de onenigheid inzake milieuhandhaving tussen Milieu-inspectie en parket

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Van den Eynde tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de onenigheid inzake milieuhandhaving tussen Milieu-inspectie en parket.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op vijf juni laatstleden stelde ik reeds een vraag over het uitblijven van een degelijk milieuhandhavingsbeleid. U stelde toen dat tijdens het kerntakendebat duidelijk was gebleken dat het milieuhandhavingsbeleid vooral op gemeentelijk niveau tekortschiet. Zo bleek dat twee derde van de gemeenten nog steeds niet beschikt over een bevoegd toezichthoudend ambtenaar. Tijdens het kerntakendebat werd over een aantal principes reeds een consensus bereikt om op gemeentelijk niveau tot een beter milieuhandhavingsbeleid te komen.

Behalve het nieuwe schooljaar begon op 1 september ook het gerechtelijk jaar. De heer Matthijs heeft er al op gewezen dat de toespraken van de magistraten uit verschillende gerechtshoven, waaronder Gent, Brussel en Antwerpen, opmerkelijk genoeg allemaal gewijd waren aan het milieurecht. Hier werd duidelijk dat het milieuhandhavingsbeleid niet enkel faalt op gemeentelijk niveau. De magistraten hekelden in hun openingstoespraken de inflatie van de regelgeving en pleitten voor een afslanking van het Vlaams milieurecht.

Enkele dagen later maakte de Vlaamse Milieu-inspectie het milieuhandhavingsrapport 2002 bekend. Daarin werd inderdaad bevestigd dat het milieuhandhavingsbeleid een dode mus is. Het milieuhandhavingsrapport 2002 van de Milieu-inspectie toonde aan dat van de prioritaire PV's meer dan 77 percent door de parketten werd geseponneerd. Nochtans had voormalig minister van Leefmilieu, mevrouw Dua, in samenwerking met de toenmalige federale minister van Justitie, een prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht opgesteld. Het gerecht beloofde toen dat het bepaalde ernstige milieumisdrijven prioritair zou behandelen. Volgens de Milieu-inspectie zijn het dezelfde magistraten die meewerkten aan de prioriteitennota die nu de milieuwetgeving als complex beschouwen.

Het is duidelijk dat het parket en de Milieu-inspectie inzake milieuhandhaving niet op dezelfde golf lengte zitten. Ook het bedrijfsleven vindt de milieuwetgeving te onduidelijk en vraagt om een administratieve vereenvoudiging. Een al te ver doorgedreven regulering of overreglementering doet veel bedrijven naar het buitenland maar ook naar de andere kant van de taalgrens uitwijken.

Mijnheer de minister, welke afspraken werden er gemaakt in de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht 2000 ? Bent u van mening dat er geen gevolg werd gegeven aan die nota, en wie is hiervoor verantwoordelijk ? Hebt u of heeft toenmalig minister Dua deze nota dan nooit eerder geëvalueerd ? Hebben ministers, zowel Vlaamse als federale, hierover in het verleden ooit overleg gepleegd ? Bent u bereid om het totale milieuhandhavingsbeleid te vereenvoudigen ? Hoe zult u daarbij te werk gaan ? Wanneer mogen we een administratieve vereenvoudiging verwachten ?

Welke initiatieven hebt u genomen om de milieuhandhaving op gemeentelijk niveau te versterken ? Waarom worden daartoe dan geen financiële middelen ter beschikking gesteld ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Van den Eynde, een van uw vragen heb ik zonet al behandeld. We moeten echter nogmaals een onderscheid maken tussen administratieve vereenvoudiging, leesbaarheid, codificering en de complexiteit van de milieu-reglementering die voor een groot deel niet alleen door ons maar ook door Europa wordt bepaald. Europa benadert de problematiek nog altijd heel sterk vanuit reglementering terwijl Vlaanderen vaak via convenants en andere afspraken stappen vooruit zet.

Ik kan hier niet ingaan op de vraag om de milieu-reglementering plots af te slanken, dat is onmogelijk en daar moet ook het parket mee leren leven. Een vereenvoudiging moet wel kunnen.

De maatschappelijke en politieke discussie die onlangs eventjes is opgelaaid naar aanleiding van de openingstoespraken van het gerechtelijk werkjaar en de bekendmaking van het handhavingsrapport 2002 van de Vlaamse Milieu-inspectie, hebben enkele pijnpunten in het milieubeleid – en in het bijzonder in het handhavingsbeleid – blootgelegd. De Vlaamse Milieu-inspectie wijst op het hoge aantal seponeringen bij de parketten. De magistraten wijzen op de complexiteit en inflatie aan regelgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu, en op

Sannen

een regelmatig falend gemeentelijk en Vlaams handhavingsbeleid.

De positieve kant van deze discussie is dat milieu-handhaving op die manier de komende weken en maanden op de politieke agenda zal blijven. Ik zal dit aan de hand van enkele initiatieven illustreren.

Eerst wil ik echter ingaan op uw concrete vragen over de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht, die op initiatief van minister Dua op 30 mei 2000 tot stand is gekomen, na en dankzij een intensief overleg tussen de bevoegde kabinetten, de procureurs-generaal en de bevoegde administraties.

In de prioriteitennota werd vastgelegd welk type PV's als prioritair kan worden beschouwd. Daarvoor werd in de prioriteitennota een lijst van misdrijven vastgelegd die in aanmerking komen. Anderzijds werden een aantal algemene criteria opgesomd waarvan er minstens één van toepassing moet zijn om het milieumisdrijf prioritair te vervolgen. Voor alle duidelijkheid, een bepaling van prioriteiten inzake strafrechtelijke vervolging betekent geenszins dat vervolging van bepaalde soorten van misdrijven geen aandacht meer zal krijgen of dat systematische seponering gewenst zou zijn. Ook dat is met het parket heel duidelijk afgesproken.

Op basis van die prioriteitennota gelden verder ook een aantal afspraken. De parketten houden de volle bevoegdheid en verantwoordelijkheid voor het vervolgingsbeleid inzake milieu. Controle en opsporing worden voornamelijk toegespitst op de vastgestelde prioritaire misdrijven. Wanneer de administratie een PV opmaakt voor de in deze nota als prioritair aangeduide misdrijven, maakt zij daarin ter informatie van het parket uitdrukkelijk melding van het prioritair karakter, onder meer door een verwijzing naar de criteria en misdrijven die werden afgesproken.

In het kader van een omzendbrief van het college van procureurs-generaal over de wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging zal de administratie steeds op de hoogte worden gebracht van de redenen van een eventuele seponering. De motivering moet de administratie toelaten om haar werking verder te optimaliseren en/of een goed onderbouwd verzoek tot heroverweging aan het parket over te maken.

Wat de milieumisdrijven betreft, staan de toezichthoudende ambtenaren steeds ter beschikking om als technisch expert deel te nemen aan een onder-

zoek onder leiding van een magistraat of een officier van gerechtelijke politie.

Wanneer de administratie een administratieve geldboete heeft opgelegd, zal zij het parket aan wie het proces-verbaal werd toegestuurd, hierover inlichten. Het parket raadpleegt de administratie om, indien nog nodig, een gepaste maatregel voor de strafrechter te kunnen vorderen.

Mevrouw Van den Eynde, u verwijst ook naar de mogelijke evaluatie van de prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht. U kunt zich inderdaad afvragen of de prioriteitennota het gewenste effect heeft, en of alle afspraken worden nagekomen. Ik durf dat te betwijfelen.

Als ik de handhavingsverslagen van de laatste jaren erop nalees, stel ik inderdaad een verhoudingsgewijs zeer hoog aantal seponeringen vast. Zo wordt in het handhavingsrapport 2002 melding gemaakt van 53 beslissingen van de parketten die de Milieu-inspectie in 2002 heeft ontvangen van de 543 prioritaire PV's die ze sinds 1 januari 2001 heeft opgesteld. Deze 53 ontvangen beslissingen vermelden 41 seponeringen, 10 minnelijke schikkingen, geen enkele vrijspraak en 2 veroordelingen.

Tijdens de laatste vergadering van de commissie Vervolgingsbeleid, op 17 september laatstleden, werd dit punt uiteraard besproken. De Vlaamse Milieu-inspectie presenteerde haar handhavingsrapport. De parketten-generaal hadden echter serieuze vraagtekens bij de cijfergegevens van het handhavingsrapport. Uiteindelijk werd afgesproken een uniform meetsysteem te ontwikkelen om het vervolgingsbeleid door de parketten op een volledige en correcte manier in beeld te brengen.

De prioriteitennota Vervolgingsbeleid Milieurecht wordt regelmatig geëvalueerd. De commissie Vervolgingsbeleid komt driemaandelijks samen, en bestaat uit vertegenwoordigers van de bevoegde ministers, van de parketten-generaal, van de federale en lokale politieke overheden, en van de bevoegde administraties, met name milieu, ruimtelijke ordening, wegen, monumenten en landschappen, en toerisme. Zo werd bijvoorbeeld op de laatste bijeenkomst afgesproken dat de parketten van elk geseponerd dossier een motivering zouden bezorgen aan de Milieu-inspectie. In deze commissie, waarin ook mensen zitten van mijn kabinet en van dat van de federale minister van Justitie, werd de afspraak gemaakt dat een algemene evaluatie zou plaatsvinden van de prioriteitennota, op het moment dat er voldoende ervaring is opgedaan met de toepassing

Sannen

ervan. Er is dus een voortdurende evaluatie. Een algemene evaluatie is op dit moment echter weinig relevant omdat de implementatie nog steeds niet gebeurt zoals is afgesproken.

Vereenvoudiging van de milieuregelgeving is een stokpaardje van mezelf en van de hele Vlaamse regering. In het kader van Kleurrijk Vlaanderen zal ik dit, samen met de organisaties en bedrijven, als thema naar voren schuiven. Het kan en mag niet meer dat de milieureglementering een element zou zijn voor bedrijven om niet langer te investeren of actief te blijven in Vlaanderen.

Ik wil even stilstaan bij enkele regelgevingsprojecten die zich bevinden in de sfeer van de milieuhandhaving, want ook daar zijn enkele belangrijke initiatieven lopende.

Met de invoering van het decreet integrale milieuvorwaarden wordt een belangrijke decretale basis gecreëerd om bedrijven met relatief homogene activiteiten en slechts een beperkte milieubelasting integrale milieuvorwaarden op te leggen. Dit betekent dat voor sommige categorieën van meldings- of vergunningsplichtige bedrijven de dikke Vlarem-boeken worden afgeschaft en vervangen door toegankelijke en vlot leesbare voorwaardenpakketten, met duidelijke, haalbare en handhaafbare voorwaarden. Dit ontwerp van decreet zal eerstdaags in het parlement ter bespreking worden voorgelegd.

De oefening die we daar zullen maken, wordt in eerste instantie beperkt tot garages en schrijnwerkerijen. Voor ons is het een moeilijke oefening om al die activiteiten binnen integrale voorwaarden te plaatsen. Daarna zal het echter een makkelijk instrument zijn. Alle KMO's met een homogene activiteit kunnen zich dan via melding inschrijven. Aangezien we in orde moeten blijven met de internationale reglementering, hebben we de opdracht gegeven om voor deze twee soorten van bedrijven die voorwaarden uit te tekenen. Het is de bedoeling dat ze in het voorjaar van kracht worden.

Daarnaast loopt eveneens een belangrijk aanpassingsproces van de Vlarem-voorwaarden, de zogenoemde grote Vlarem-trein. Dit aanpassingsproces heeft onder meer als opzet de voor interpretatie vatbare voorwaarden te verduidelijken, alsook om overbodige en niet-handhaafbare voorwaarden te schrappen.

Tot slot is er een ontwerp van handhavingsdecreet klaar. Dit is een volledig nieuwe titel binnen het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid of het DABM. Dit decreet voorziet bijvoorbeeld in enkele nieuwe en meer flexibele instrumenten om aan milieuhandhaving te doen, want vandaag zijn we door het beperkte instrumentarium vaak verplicht om met het spreekwoordelijke kanon op een mug te schieten. Dit ontwerp van decreet moet evenwel nog de hele administratieve en politieke besluitvormingsprocedure doorlopen. Ik heb dit ontwerp begin september doorgestuurd naar de SERV en de MINA-raad, met de bedoeling dat daarover een maatschappelijke discussie ontstaat.

Een van de pijnpunten van de milieuhandhaving is en blijft het toezicht op gemeentelijk vlak. De gemeenten zijn volgens Vlarem bevoegd voor toezicht op hinderlijke inrichtingen van klasse 2 en 3, en moeten volgens Vlarem een toezichthoudend ambtenaar aanstellen. In de praktijk stellen we echter vast dat ongeveer een op drie gemeenten – en niet twee op drie, zoals u in uw interpellatieverzoek schrijft – nog steeds niet over een gediplomeerd toezichthoudend ambtenaar beschikt.

In het kerntakendebat werd dit punt uitvoerig besproken met de gemeenten en de provincies.

Het oorspronkelijke voorstel van voormalig minister Dua om de provincies de toezichtbevoegdheid voor inrichtingen van klasse 2 te geven, werd noch door de gemeenten noch door de provincies positief onthaald. Wel werden enkele andere belangrijke afspraken gemaakt, en in mei 2003 verankerd in het bestuursakkoord tussen de VVSG, de VVP en de Vlaamse regering. Samenvattend komt het erop neer dat gemeenten hun verantwoordelijkheid inzake toezicht op klasse-2- en klasse-3-bedrijven ernstig zullen nemen en dat het Vlaams Gewest voorziet in de nodige ondersteuning, zoals bijvoorbeeld de nodige vorming en omkadering om het gemeentelijk toezicht te versterken.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U geeft toe dat er op het terrein een aantal problemen zijn met het milieuhandhavingsbeleid.

In de pers hebt u gezegd dat u van minister Onkelinx wenst te vernemen hoe het komt dat in de praktijk de prioriteitennota, die werd opgesteld in overleg met de voormalig bevoegde ministers Verwilghen en Dua, niet wordt opgevolgd. Is er onder-

Van den Eynde

tussen al overleg gepleegd met minister Onkelinx ?
Bestaat daar al meer duidelijkheid over ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Van den Eynde, er is een vraag tot overleg. Ik heb tezelfdertijd aan de heer Baert, hoofd van de Milieu-inspectie, de opdracht gegeven een duidelijke nota op te stellen over de problemen die hij ervaart met het parket en de procureurs-generaal. Pas dan zal ik het overleg met minister van Justitie Onkelinx voortzetten. Het is weinig zinvol een vrijblijvend overleg te voeren. In zijn rapport klaagde hij een aantal problemen aan. Ze moeten eerst in een duidelijke nota worden geformuleerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de import van textielafval

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Van den Eynde tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de import van textielafval.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mede door allerhande campagnes, maar ook door het groeiend milieubewustzijn van de burger kent selectieve inzameling van afval de afgelopen jaren in Vlaanderen een sterke groei. Sommige afvalstromen, zoals het PMD-afval, worden door de afvalintercommunales huis aan huis opgehaald. Andere delen, zoals textiel, worden in hoofdzaak opgehaald door caritatieve verenigingen, die een deel van hun opbrengst aan een goed doel geven. Juist deze afvalsector kampt momenteel met zware problemen waardoor het voortbestaan van deze verenigingen of organisaties wordt bedreigd.

In optie 5 van het vorige milieuconvenant 2000-2001 werden subsidies uitgetrokken wanneer gemeenten hun textielafval selectief lieten ophalen door een erkende vereniging. In de nieuwe samen-

werkingsovereenkomst werd echter in geen enkele subsidiëring voorzien voor textielafval. De schrapping van de toelage is voor vele verenigingen of organisaties onaanvaardbaar. De subsidie garandeert toch een zekerheid om vaste kosten te financieren en werkingsmiddelen te betalen. De opgehaalde hoeveelheid textiel en de inkomsten daaruit zijn zeer variabel en vormen dus geen garantie op voldoende inkomsten.

In tegenstelling tot Vlaanderen worden in een aantal buurlanden momenteel nog wel subsidies gegeven voor het ophalen van textielafval. Het is dan ook niet te verwonderen dat deze buitenlandse ophalers een doorn in het oog vormen van de Vlaamse textielophalers, te meer daar deze buitenlandse ophalers door illegale praktijken nu ook de werking van hun verenigingen of organisaties hypothekeren.

Een aantal buitenlandse textielophalers hebben immers de weg gevonden naar de Vlaamse textielverwerkingsbedrijven. Ze halen in hun land textielafval op en importeren dit naar ons land als 'textiel' omdat invoer van textielafval verboden is. Ze bieden vervolgens hun materiaal aan bij onze textielafvalverwerkingsbedrijven beneden de gangbare prijs. Hierdoor kampen deze bedrijven met een overaanbod aan textiel waardoor de Vlaamse ophalers hun waar niet meer kwijtraken. Zelfs de kringloopwinkels hebben te kampen met een overaanbod. Cijfergegevens hierover zijn niet bekend aangezien OVAM enkel beschikt over cijfers die de erkende textielophalers jaarlijks dienen aan te geven.

Deze illegale praktijk vormt voor Vlaanderen een dubbel probleem. Per 15 ton textiel dat uit het buitenland komt, blijft nog 5 ton restafval over, zodat onze afvalberg nogmaals vergroot. De toestand in de textielsector is zeer ernstig en indien er niet snel een oplossing wordt geboden, zullen er talloze ontslagen vallen en dreigen er faillissementen. Bovendien zullen een aantal caritatieve projecten niet meer kunnen worden uitgevoerd.

Mijnheer de minister, hoe moet het nu verder ? Actie 62 van het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen beoogt een verdere stijging van de selectieve inzameling van oude kleding en schoeisel voor hergebruik en recyclage. OVAM werkt momenteel reeds aan een lijst van erkende ophalers om malafide organisaties uit te sluiten. De illegale afvalstromen die onder de vorm van 'textiel' worden aangeleverd zullen door dit actieplan echter niet worden geweerd.

Van den Eynde

Door het overaanbod vanuit onze buurlanden stelt zich ook een probleem bij de afzet van de textielgrondstof. De textielafvalverwerkers betalen minder aan de Vlaamse textielophalers voor hun afval omdat het aanbod vanuit het buitenland zo gunstig is. Mede door de grote aanvoer hebben ze meer dan genoeg voorraad. Ze spreken van een overaanbod omdat de afzetmarkt te klein is.

Mijnheer de minister, het is duidelijk dat de opgesomde problemen heel wat ongenoegen veroorzaken in deze sector. Bovendien wordt ook nog eens het Vlaams afvalbeleid ondermijnd. Waarschijnlijk bent u door OVAM op de hoogte gebracht van de illegale praktijken door buitenlandse textielophalers. Zult u dat oogluikend toestaan of zal de Milieu-inspectie worden ingeschakeld? Hoe zult u het probleem aanpakken? Bent u bereid financiële steun te geven aan de textielophalers, zoals dit in het verleden het geval was en zoals het in de buurlanden gebeurt? Op die manier zouden de vaste kosten kunnen worden betaald.

Hoe zult u de talloze ontslagen en faillissementen in de sector kunnen voorkomen? Kunnen er al concrete acties of initiatieven worden aangekondigd om de doodsteek voor talloze bedrijven te voorkomen? Wat moet er gebeuren met het overaanbod aan textielafval? Welke initiatieven werden reeds genomen om de afzetproblemen van textielafval te voorkomen?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, in de eerste plaats moet gesteld worden dat het hier niet alleen om illegale praktijken gaat. Veel van het in het buitenland ingezameld textielafval is reeds gescheiden in herbruikbaar textiel en restafval van textiel. De herbruikbare fractie kan vrij op de Europese markt worden verhandeld, omdat ze als tweedehandsgoederen beschouwd worden. Het gesorteerde textielafval is als een groenlijstafvalstof ingedeeld in het kader van de Europese verordening inzake in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen, zodat ook deze fractie vrij binnen de Europese markt kan worden verhandeld. Voor de uitvoer van textielafval naar sommige ACS-landen moet een kennisgevingsprocedure worden gevolgd overeenkomstig de verordening. OVAM voert regelmatig controles uit op de in- en uitvoer van afvalstoffen, waaronder textielafval. Hiervoor wordt samengewerkt met de diensten van de douane.

Het Vlaams Gewest heeft nooit subsidies aan ophalers van textielafval gegeven en heeft geen plannen om dit in de toekomst te doen. De prijzen van textiel en textielafval worden bepaald door de wetten van de internationale markt. Het geven van subsidies aan caritatieve instellingen is geen probleem dat vanuit milieuhygiënisch oogpunt moet worden opgelost. In het nieuwe milieuconvenant is nog steeds in ondersteuning voorzien voor de inspanningen die door de gemeenten worden geleverd inzake selectieve inzameling. De gemeenten kunnen autonoom beslissen hoe de middelen verder worden aangewend.

Actie 62 van het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 2003-2007 heeft in eerste instantie als doel duidelijkheid te scheppen zowel voor de textielinzamelaars als voor de Vlaamse gemeenten. De fluctuerende prijzen op de textielmarkt zijn het gevolg van de internationale markt, net zoals dat het geval is voor andere selectief ingezamelde afvalstoffen. Als Vlaams minister van Leefmilieu heb ik hier geen enkele impact op. Tot op heden wordt de sector van textielafval steeds ondersteund door het verminderd milieuheffingstarief voor de verwerking van de recyclageresidu's. Om de sector niet al te zeer te belasten en om aan de sector de kans te bieden alternatieven te zoeken, wordt voorgesteld om de afbouw van dit verlaagd tarief slechts geleidelijk door te voeren. Het Vlaams Parlement heeft dit bij de bespreking van het programmadecreet 2002 gevraagd.

OVAM heeft nog geen signalen van een overaanbod aan textielafval opgevangen. Wel is het zo dat door de daling van de prijzen voor textielafval sommige inzamelaars verregaande vormen van samenwerking met collega's zoeken. Dit is een normaal marktverschijnsel.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, OVAM heeft me zelf meegedeeld dat ze op de hoogte is van illegale praktijken bij de aanvoer van textielafval. Dat afval wordt met vrachtwagens vanuit Duitsland en Nederland aangevoerd naar de textielverwerkende bedrijven. Door deze illegale praktijken raken een aantal Vlaamse organisaties in grote problemen. Als OVAM zelf op de hoogte is van dergelijke problemen, dan moet ze u informeren zodat u maatregelen kunt nemen.

Mijnheer de minister, ik vraag u dit probleem verder te bekijken. Het gaat niet om uitspraken van een of twee organisaties. Verscheidene verenigin-

Van den Eynde

gen worden met dit probleem geconfronteerd. Er worden tonnen textielafval aangevoerd, dat hier dan moet worden gesorteerd.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mevrouw Van den Eynde, u hebt een vrij eenzijdig beeld van het probleem. Volgens u zou er als het ware een rechtstreekse link moeten zijn tussen textielafval en het ophalen ervan door caritatieve instellingen. Dat kan toch niet. Het gaat hier om een belangrijke industrietak in Vlaanderen.

Voor u blijken alle subsidies aan dergelijke instellingen goed te zijn. Indien ze op welke manier dan ook worden beperkt in hun activiteiten, dan gaat u daar niet mee akkoord. Dat staat haaks op de filosofie van het vrij verkeer van goederen en diensten.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer Wille, bijna alle textiel wordt opgehaald door caritatieve organisaties. Ik denk daarbij onder andere aan Oxfam. Van daaruit gaat de waar naar de kringloopwinkels. Die winkels zeggen nu aan de caritatieve organisaties dat ze de textielafval niet kwijtraken. Er is een overaanbod. (*Opmerkingen van de heer Paul Wille*)

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Van den Eynde, ik deel uw bekommernis over de illegale praktijken. Het is de taak van OVAM om daarop toe te zien. Ik zal OVAM uw bekommernis overmaken en vragen dat ze gerichte controles zouden uitvoeren. Ik wil die problemen niet uit de weg gaan.

Ik zal niet ingaan op uw andere voorstellen en suggesties. Wel moet de illegaliteit worden bestreden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de beste beschikbare technologie inzake afvalverwerking en het grensoverschrijdend afvalverkeer

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de beste beschikbare technologie inzake afvalverwerking en het grensoverschrijdend afvalverkeer.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er is een toename van de afvaltransporten over de grenzen. Dat is wellicht voor een groot deel te wijten aan de aantrekkingskracht die uitgaat van de stortten die hun prijzen verlagen in het licht van de nakende sluiting. Op zich is transport geen probleem, want voor hoogcalorisch afval hebben we een tekort aan verwerkingscapaciteit. Voor de transporten van afval van het type D10 en het type R1 oranje en rood, moet kennis worden gegeven. Voor groene R1 hoeft dat niet.

Mijnheer de minister, geven we toestemming voor die afvaltransporten, zowel voor D10-afval als voor afval R1 oranje en rood, zonder de precieze toestemming van dat afval te kennen : verwerking, verbranding of stortten ? Welke kwantums zijn er voor de verschillende stromen met betrekking tot de gekende kennisgevingen ? Welke tracés worden gevolgd ? Wat is de planning om zelf ons hoogcalorisch afval te kunnen verwerken zodat slechts een beperkt transport of zelfs geen transport nodig is ? Welke installaties die verwerken met een maximale energierecuperatie worden gepland ?

In het afvalstoffenplan hoogcalorisch afval staat dat er een betere samenwerking moet komen tussen de Milieu-inspectie en de federale politie met het oog op de controle van afvaltransporten. Ik heb mijn vraag geïnspireerd op de Nederlandse vaststelling dat een groot deel van de afvaltransporten illegaal en ongecontroleerd gebeuren. Hebben wij zicht op de zaken in Vlaanderen ? Hoe kunnen we de transporten controleren ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bex, in het ontwerp over hoogcalorisch afval dat momenteel in openbaar onderzoek is, wordt inderdaad gesproken over het versneld volstorten van stortplaatsen. Het heeft betrekking op de situatie in Duitsland, want daar zal vanaf 2006 een volledig stortverbod van kracht zijn voor alle brandbaar afval. Het is de bedoeling dat tegen die tijd alle Duitse stortplaatsen volgestort zijn teneinde ze te kunnen afwerken en de nabestemming ervan te realiseren. Om deze reden wordt al het Duitse bedrijfsafval gestort en komt er veel capaciteit vrij in de Duitse afvalverbrandingsinstallaties. Deze vrije capaciteit wordt aan dumpingprijzen ter beschikking gesteld voor buitenlands afval. Verbranding in Duitsland is goedkoper dan storten, verbranden of recyclage in Vlaanderen. Duitsland heeft daarom een grote aantrekkingskracht voor Vlaams afval.

Het arrest van het Europees Hof van Justitie van 13 februari 2003 bepaalt dat de verbranding in een roosteroven altijd als een verwijderingshandeling dient te worden beschouwd, ook al wordt de energie teruggewonnen. Het is dan ook logisch dat elke vorm van uitvoer van Vlaams afval naar de Duitse roosterovens door OVAM wordt geweigerd. Als het toch nog gebeurt, zonder toestemming van OVAM, dan is er sprake van illegale transporten.

De NV Indaver ondertekende het contract voor de bestelling van de bouw van een wervelbedoven. Op 12 september 2003 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart voor de bouw : de riolering wordt aangepast en de werfomheining zal worden geplaatst. De bedrijfsleiding denkt dat de wervelbedinstallatie operationeel zal zijn in de tweede helft van 2005. Deze installatie heeft een capaciteit van 233.000 ton slib en 233.000 ton hoogcalorisch afval. De biologische drogings-scheidingsinstallatie van Igemo en IOK is momenteel in opbouw. De installatie zal operationeel zijn vanaf 1 januari 2005 en heeft een capaciteit van 150.000 ton per jaar.

De overige projecten voor de bouw van voorbehandelingsinstallaties die werden voorzien in het uitvoeringsplan huishoudelijk afval, zijn VERA te Antwerpen, Recycling Center te Evergem en het voorbehandelingsproject te Limburg. De eerste twee liggen tijdelijk stil en over het laatste zal de regering deze of volgende week een beslissing nemen zodat het plannen kan indienen voor een nieuwe installatie. Voor Vlaams-Brabant zal Biffa een initiatief nemen. Het is dus afhankelijk van de projecten in Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant of de in het uitvoeringsplan vooropgestelde

thermische zelfvoorziening voor huishoudelijk en vergelijkbaar bedrijfsafval kan worden gehaald.

Ik merk op dat het plan ook een opening laat om bij gebrek aan thermische verwerkingscapaciteiten naar buitenlandse installaties te trekken. In de eerste plaats worden de komende jaren de Vlaamse stortplaatsen opgevuld zodat ze kunnen worden gesloten.

Het hoogcalorisch afval, ook de refuse derived fuel afkomstig uit de voorbehandeling van huishoudelijk afval, valt niet meer onder dit zelfvoorzieningsprincipe. Conform de Europese principes en het ontwerpuitvoeringsplan hoogcalorisch afval, geldt voor de nuttige toepassing of voor de energetische valorisatie van hoogcalorisch afval het principe van de vrije markt. Een uitvoer van hoogcalorisch afval voor nuttige toepassing kan bijgevolg niet worden geweigerd en dus mag er een beroep worden gedaan op installaties in het buitenland.

De uitvoer van Vlaams huishoudelijk restafval wordt nooit toegestaan. Cijfers omtrent invoer en uitvoer van Vlaams bedrijfsafval vindt u in de OVAM-publicatie 'Bedrijfsafvalstoffen. Cijfers en trends voor productie, verwerking, invoer en uitvoer.' U kunt die downloaden van de OVAM-website.

Het uitvoeringsplan hoogcalorisch afval stelt enkel dat er meer controle moet komen op de export van hoogcalorisch afval om na te gaan of het wel degelijk om hoogcalorisch afval gaat en niet om huishoudelijk afval, en om na te gaan of deze afvalstoffen wel degelijk nuttig worden toegepast. Er wordt nu reeds zeer nauw samengewerkt tussen OVAM en de dienst Leefmilieu van de Algemene Directie Gerechtelijke Politie, de dienst voor het Wegverkeer en in mindere mate de lokale politie-eenheden. Het welslagen van controleacties is voor een groot deel afhankelijk van een goede samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten.

OVAM zorgt voor technische assistentie tijdens de controles die door de andere toezichthoudende diensten worden opgezet en voor inhoudelijke inbreng tijdens de programmering van acties. OVAM vervult tevens een voortrekkersrol bij het opstarten van controleprojecten gericht op specifieke afvalstoffen. Enerzijds bestaat de samenwerking uit structureel overleg tussen OVAM en politiediensten, douanediensten, de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer en de parketten. Anderzijds is er eveneens samenwerking op het terrein bij de verschillende controles. Alle informatie omtrent de resultaten van deze handavingsacties zijn te vin-

Sannen

den in de OVAM-publicatie 'Jaarverslag handhaving 2002', die binnenkort te verkrijgen is op de OVAM-website.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U zegt dus dat het hoogcalorisch afval dat wordt geëxporteerd, zeker niet wordt gestort. Duitsland trekt hoogcalorisch afval aan en dat afval mag niet worden gestort. Volgens u zijn er dus sluitende garanties dat het afval niet wordt gestort ?

U stelt ook dat u er zeker van bent dat er geen export van huishoudelijk afval gebeurt vanuit Vlaanderen naar Duitsland om daar te worden gestort.

Deze twee conclusies trek ik uit uw antwoord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer Bex, ik heb niet beweerd dat er geen illegale praktijken gebeuren. Als die niet zouden gebeuren, konden we alle controles afschaffen. Net als u vinden we dat er een goede controle moet zijn en dat er goed moet worden samengewerkt. Ik durf immers niet te bevestigen dat er geen illegale praktijken gebeuren, noch voor wat het storten van hoogcalorisch afval betreft, noch voor wat de uitvoer van andere afvalstoffen betreft. Ik heb wel duidelijk uiteengezet wat niet kan en niet mag.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we zullen wellicht nog terugkomen op deze interessante problematiek en binnenkort bezoeken we de Biffa-installatie. In de persconferentie van de regering werd gisteren meegedeeld dat de verbrandingsovens tegen 2016 verdwenen zullen zijn. Dat is een schitterend perspectief en ik wil voor 100 percent meewerken. Ik wil echter ook vragen om een beetje voorzichtig te zijn. In het licht van het plan inzake huishoudelijk afval en de plannen over hoogcalorisch afval streven we er al een tijdje naar om 600.000 ton alternatieve eindverwerkingscapaciteit te realiseren via scheiden-vergisten, drogen-scheiden of stomen. Het zal al een hele klus zijn om dit doel te halen, want er zullen drie of vier nieuwe installaties moeten komen. Het gaat echter over voorbehandelingsinstallaties. Verbranden zal nog steeds nodig

blijven. Er zullen inderdaad steeds minder wervelbedovens zijn. Misschien zullen er een aantal sluiten. Zelfs de verantwoordelijken van de Isvag-oven – mijn stokpaardje – beweren dat ze in 2011 zullen stoppen met verbranden en zullen overschakelen op een alternatieve installatie. Dat alles is schitterend, maar we mogen geen verkeerde perspectieven bieden, want verbrandingsovens zullen nog een tijdje nodig zijn. Gelukkig wordt er nu strikt op toegezien dat ze minder vervuילend zijn en dat er geen dioxineoverlast is.

De voorzitter : Volgende week staat uw vraag om uitleg over dit onderwerp op de agenda.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de minister, u verwijst naar de webstek van OVAM waarop een nota zal verschijnen. Is het niet mogelijk om die nota's systematisch over te maken aan ons ? Op die manier zijn we direct op de hoogte van de inhoud van nota's die belangrijk zijn voor onze werkzaamheden in de commissie.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde, wij kunnen toch niet al de teksten die u interessant vindt, opzoeken en doorspelen ? Nota's die ter discussie liggen in deze commissie, worden in de mate van het mogelijke door het commissiesecretariaat verspreid. Allerlei soorten jaarverslagen en publicaties dient u zelf te zoeken. Het is nu al zo moeilijk om onze weg te vinden in de vele paperassen. Ik geef grif toe dat ik niet in staat ben om alle teksten door te nemen die ik als commissievoorzitter ontvang. We dragen ons steentje bij aan het leefmilieu door de stapels papier beperkt te houden. We moeten de klok toch niet terugdraaien en de websites opnieuw afschaffen ?

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Van den Eynde, ik ben tevreden dat OVAM zuinig omspringt met publicaties en haar webstek voldoende gebruikt. Andere overheidsinstellingen doen dat niet en sturen ons allerhande jaarverslagen op. Ik ben voorstander van de methode die door OVAM wordt gehanteerd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de wijze waarop de VMM de taks op afvalwaters int bij grootgebruikers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de wijze waarop de VMM de taks op afvalwaters int bij grootgebruikers.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, jaarlijks moeten grootgebruikers van water hun waterverbruik aangeven aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Ze hebben intussen al een hele procedure afgelegd met de drinkwatermaatschappijen, ze hebben facturen betaald, enzovoort. De gegevens die ze moeten aangeven, zijn gebaseerd op de facturen, en die moeten dan ook worden ingediend.

Dat is een hele administratieve klus, waarmee af en toe iets kan mislopen. Een factuur kan immers verkeerd geïnterpreteerd zijn, of een cijfer kan verkeerd zijn overgenomen. De VMM past echter onmiddellijk en onverbiddelijk de boete van 10 procent toe. Ze kent nochtans heel goed de gegevens van elke grootgebruiker. Het is in feite een soort toetsing door de VMM om na te gaan of de aangifte wel correct is en of er niets achterwege blijft.

In zijn jaarverslag van 2002, op de pagina's 145 en 146, wijst de ombudsman op deze onredelijke werkwijze. Ik heb begrepen dat deze commissie het item leefmilieu uit het verslag van de ombudsman zal bespreken. Ik wil daar echter nu niet bij stilstaan.

Een bepaald bedrijf heeft onlangs van de VMM een opmerking en een boete gekregen. De ombudsman werd gevraagd te bemiddelen, maar u zei toen dat u zich als minister hield aan de afspraken gestipuleerd in het decreet van 22 december 2000 en dat u in die geest een responsabilisering wenste van elk bedrijf.

Mijnheer de minister, op Vlaams niveau wordt door de regering, onder meer in beleidsnota's, gesproken over de broodnodige administratieve vereenvoudiging en de vermindering van de planlast. Ook in het onderwijsbeleid wordt daarover een debat gevoerd. U hebt in uw vorige functie nog samen met mij gepleit voor een vereenvoudiging.

Is het opvragen van de facturen terwijl de gegevens over het waterverbruik eigenlijk al bekend zijn, niet een typische onnodige administratieve belasting van de belastingplichtige, en een onnodige bureaucratische controle door de VMM ? Moet er niet worden nagedacht over een eenvoudiger en redelijker werkwijze ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer Van Nieuwkerke, ik wil me niet laten leiden door het schuldgevoel dat u me probeert aan te praten. Het innen van de heffing op het afvalwater is inderdaad een complexe aangelegenheid. Terecht merkt u op dat de administratieve procedure zo simpel mogelijk moet zijn en administratieve fouten als gevolg van onachtzaamheden moeten zo veel mogelijk worden voorkomen. Dit kan inderdaad, zoals u voorstelt, door zo veel mogelijk gegevens die bekend zijn bij de overheid, automatisch te genereren of, indien zij op een andere wijze kunnen worden verkregen, automatisch over te nemen.

De VMM koopt van de openbare waterdistributiemaatschappijen de gegevens met betrekking tot het in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar gefactureerde drinkwaterverbruik voor de berekening van de heffing van de gezinnen. Ik zal de VMM opdragen te onderzoeken of en hoe aan uw vraag tegemoet kan worden gekomen.

Toch ligt de problematiek niet zo simpel als op het eerste gezicht lijkt. Gezinnen hebben meestal één abonneenummer bij de drinkwatermaatschappij, en dat ondergaat in de opeenvolgende heffingsjaren weinig veranderingen. Bedrijven daarentegen hebben één of meer en soms zelfs zeer wisselende abonneenummers bij de waterdistributiemaatschappijen. Naast leidingwater gebruiken vele bedrijven ook nog grondwater, oppervlaktewater, hemelwater en ander water, waarvan een gedeelte soms wordt aangewend als koelwater. De VMM is niet op de hoogte van eventuele opgeheven of nieuwe abonneenummers.

De controle van de waterbalans is een van de beoordelingscriteria die de VMM heeft om de juistheid van de aangifte te staven. Om die reden is het noodzakelijk aan de bedrijven nogmaals het gefactureerde verbruik te vragen. Indien dan vastgesteld wordt dat de gegevens van elkaar verschillen, dan onderzoekt de VMM logischerwijze de oorzaak van het verschil.

De overdracht van de gegevens van de waterdistributiemaatschappijen gebeurt eenmaal per jaar. De

Sannen

openbare waterdistributiemaatschappij kan ten aanzien van de heffingsplichtige nog correcties uitvoeren, onder andere door het verzenden van creditnota's. De VMM wordt van dergelijke acties niet op de hoogte gesteld door de waterdistributiemaatschappij. Indien de VMM meent de aangifte te moeten rechtzetten, dan gebeurt dit met een aangetekend bericht van rechtzetting. De VMM kan dus niet eigenmachtig een aangiftegegeven corrigeren, zonder de heffingsplichtige daar aangetekend van te verwittigen en hem de kans te geven de correctheid van de gegevens te bewijzen.

Net zoals men vandaag naar mogelijkheden zoekt voor een correcte inning van bijvoorbeeld de personenbelasting, werd in het verleden deze werkwijze opgezet om het aantal fouten te reduceren, overigens met succes, zoals blijkt uit de volgende gegevens. In 1997 bedroeg de werkelijk aangerekende heffingsverhoging achteraf 1.075.411,95 euro. In 2001 bedroeg de heffingsverhoging nog slechts 243.328,45 euro. De mate waarin de heffingsverhoging op vier jaar tijd is gedaald, geeft aan dat deze actie, die u niet billijk vindt, nodig en nuttig is voor het verkrijgen van correcte aangiftes.

In het geval van de gezinnen is dit dus gemakkelijk te regelen, maar voor de bedrijven ligt het een stuk moeilijker. Wel heb ik de VMM de opdracht gegeven na te gaan welke vereenvoudigingen mogelijk zijn, maar we moeten de gegevens wel bij de bedrijven opvragen omdat er verschillen kunnen zijn. Er zijn ook nog andere elementen die meespelen, zoals waterlozing. De controle moet dus wel gebeuren. De administratieve boete heeft juist het effect dat er een sterke reductie is, dus dat de aangifte door de bedrijven correcter verloopt.

In het kader van het integraal milieujarverslag wordt een vereenvoudiging van de aangifteplicht voor de bedrijven in het vooruitzicht gesteld. Bedrijven zullen door middel van een integraal aangifteformulier aan diverse aangifteplichten kunnen voldoen. Op deze wijze wordt maximaal getracht de administratieve last voor de bedrijven zo laag mogelijk te houden en toch de voor de overheid noodzakelijke gegevens te verkrijgen. Door de uitwisseling van gegevens tussen verschillende overheden wordt voorkomen dat materiële vergissingen worden gemaakt.

Toch neemt dat niet weg dat situaties kunnen gewijzigd zijn terwijl de overheid daar niet van op de hoogte is. Daarom moet steeds in de mogelijkheid voorzien zijn dat de betrokkene zelf nog wijzigin-

gen doorgeeft. De verantwoordelijkheid en de zelfcontrole dienen hiervoor natuurlijk bij de bedrijven te liggen, zodat de bewijslast niet verschoven wordt naar de administratie.

Het is goed dat er één aangifteformulier komt, maar dat ontslaat de bedrijven er niet van om wijzigingen die zich in de loop van het jaar hebben voorgedaan, aan te geven. In een bedrijf kunnen die wijzigingen vrij groot zijn, terwijl het bij de gezinnen een stuk gemakkelijker ligt.

De voorzitter : De heer Van Nieuwerkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwerkerke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat er voor de gezinnen een soort automatisme kan komen. Er zijn uiteraard bedrijven met uiteenlopende profielen. Kantoorcomplexen verschillen nogal van industriële complexen. Dit moet nog verder onderzocht worden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het bodembeheerrapport en over het tekort aan tijdelijke opslagplaatsen voor verontreinigde gronden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Huybrechts tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het bodembeheerrapport en over het tekort aan tijdelijke opslagplaatsen voor verontreinigde gronden.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bouwsector heeft al jaren problemen om voor de afgegraven gronden een nieuwe bestemming te vinden. In de nabije toekomst zal, aldus de Vlaamse Confederatie Bouw en de Vlaamse wegebouwwerkers, deze problematiek alleen maar erger worden.

Vanaf 1 januari 2004 moeten in de bouwsector alle afgegraven gronden van ten minste 250 kubieke meter eerst grondig worden geanalyseerd. Indien de afgegraven grond voldoet aan de normen van

Huybrechts

de verscherpte milieuwetgeving en als bovendien de hele trafiek die deze afgegraven grond aflegt in kaart wordt gebracht, dan kan een bodembeheerrapport voor deze gronden worden afgeleverd door de Grondbank.

Er wordt verwacht dat door deze nieuwe verplichtingen veel meer verontreinigde gronden zullen opduiken, wat ook logisch is, en dat de aannemers de uitgegraven gronden nu helemaal niet meer zullen kwijtraken. Er is immers een nijpend tekort aan tijdelijke opslagplaatsen.

Mijnheer de minister, de paars-groene regering legt nog maar eens aan de ondernemers bijkomende verplichtingen op, zonder stil te staan bij de gevolgen daarvan. De aannemers moeten zelf maar een oplossing zoeken voor gronden die ze niet kwijtraken. Welke maatregelen gaat u nemen om te voorzien in voldoende tijdelijke opslagplaatsen voor deze verontreinigde gronden? Hoeveel bedrijven mogen reeds een bodembeheerrapport afleveren?

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil graag op deze vraag inpikken, maar dan op een heel andere toon. Ik geloof juist dat er in de bouwsector op dit ogenblik een enorme inspanning wordt geleverd. De Grondbank is een goed voorbeeld van hoe wordt geprobeerd een ketenzorgsysteem op te zetten.

De Vlaamse Confederatie Bouw investeert daar ook in. Om al die technische verslagen conform te verklaren, hebben ze nu veertien mensen vrijgesteld, en binnenkort twintig. Dat is een enorme inspanning. Ze beseffen immers dat er een probleem is. Als potentieel verontreinigde grond wordt bavegehaald en getransporteerd naar andere sites die zozegd proper zijn, dan wordt de vervuiling verspreid. Dat kon onmogelijk de bedoeling zijn, gezien alle inspanningen die we voor bodemsanering doen. Daar is niemand mee gebaat, en zeker niet de gewone man die soms na jaren pas te horen krijgt dat zijn tuin vol vervuilende stoffen zit, en dat hij dan nog voor de saneringskosten mag opdraaien ook. Ik neem aan dat het niet de bedoeling is van het Vlaams Blok de problemen bij de gewone man te leggen.

Ik heb enorm veel respect voor de inspanningen die in de sector gebeuren, met het ketenzorgsysteem, maar er zijn inderdaad wel problemen. Men vraagt zich inderdaad af of er voldoende plaats zal zijn voor de tijdelijke opslag van gronden.

Daarnaast is me ook een probleem gesignaleerd met het systeem van technische verslagen en bodembeheerrapporten. In wezen wordt dat wel positief gevonden en er is bereidheid eraan mee te werken. Een aantal grotere bouwheren, vooral de diensten van de Vlaamse administratie zelf, zoals de administratie LIN, zijn al volop met het systeem bezig zijn, al is er wel wat vertraging. De overheid moet nu eenmaal het goede voorbeeld geven en aantonen dat ze haar eigen regelgeving kan naleven. Echter, voor kleinere bouwheren, zoals de gemeenten, is de aanvangsdatum 1 januari wellicht wat te krap. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten heeft al een signaal in die zin gegeven. De vraag is of gemeenten voldoende worden gesteund en of er geen betere fasering kan worden overwogen.

Het systeem als dusdanig is in elk geval absoluut nodig, en ik ben heel blij dat de sector er actief aan wil meewerken. We moeten dan ook voor een maximale begeleiding zorgen, zodat het goed blijft verlopen, en dat het geen bron van ergernis wordt voor veel mensen.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, collega's, met betrekking tot het vergunnen van inrichtingen voor de tussentijdse opslag van uitgegraven bodem wordt in de – momenteel beperkte – wijziging van Vlarem voorzien in een rubriek 61. Deze rubriek is er specifiek op gericht vergunningen af te leveren voor tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem. Momenteel ligt het besluit tot wijziging van Vlarem voor advies bij de Raad van State.

In Vlarem rubriek 61 bestaat een vergunningsplicht vanaf 1.000 kubieke meter. Tot 1.000 kubieke meter kunnen aannemers tijdelijk uitgegraven bodem opslaan zonder de aanvraag van een milieuvergunning. Inrichtingen voor de tussentijdse opslag van uitgegraven bodem kunnen momenteel al een vergunning krijgen volgens Vlarem-rubriek 2.1 inzake de opslag en overslag van afvalstoffen. Tot nu heeft slechts één onderneming, TOP Antwerpen, een Vlarem-vergunning, maar er liggen diverse aanvragen voor advies bij OVAM.

Vergunde inrichtingen met als hoofdactiviteit grondreiniging hebben momenteel de mogelijkheid om uitgegraven bodem op te slaan. Het betreft echter vooral de opslag met het oog op reiniging van verontreinigde gronden. Er zijn veertien inrichtingen voor deze activiteit vergund. Deze zijn op de website van OVAM te vinden.

Sannen

Er is dus momenteel geen juridische lacune voor de vergunning van tussentijdse opslagplaatsen. Wel werken we aan een rubriek die nog meer op maat is van deze nieuwe inrichtingen. Er zullen de komende weken steeds meer van deze inrichtingen een vergunning krijgen. Het uitstel dat mijn voorganger heeft verleend voor de invoering van de regeling inzake grondverzet, had onder andere als doel de sector meer tijd te geven voor de oprichting van tussentijdse opslagplaatsen.

Mijnheer Malcorps, u had vragen bij de aanvangsdatum. We zitten in een spanningsveld om de druk voldoende hoog te houden, opdat de nodige maatregelen overal worden genomen. Ik zie op dit moment geen reden om af te stappen van de aanvangsdatum.

Bodembeheerrapporten kunnen worden afgeleverd door erkende bodembeheerorganisaties of bedrijven met volgende activiteit : tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem of grondreinigingscentra. Om bodembeheerrapporten te kunnen afleveren, moeten deze bedrijven echter over een erkenning beschikken in het kader van Vlarebo.

Momenteel is enkel de VZW Grondbank erkend als bodembeheerorganisatie. Deze erkenning werd verleend op 12 juli 2002. Wel zijn er nog andere dossiers van bijkomende bodembeheerorganisaties in behandeling. De aanvraag tot erkenning van de VZW Terra Nova is ontvankelijk en wordt momenteel onderzocht door OVAM. Deze moet me uiterlijk tegen 7 oktober adviseren. Ik hoop dat er nog andere komen. Het lijkt me niet goed dat er een te geconcentreerde controle komt bij één bedrijf.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De toekomst zal uitwijzen of de aannemers kunnen voldoen aan de bijkomende verplichtingen en of de Vlaamse regering zal voorzien in voldoende tijdelijke opslagplaatsen voor verontreinigde gronden in afwachting van een sanering.

Minister Ludo Sannen : Ik ben me er wel van bewust dat als de maatregel in werking treedt, er enige billijkheid aan de dag zal moeten worden gelegd om bij acute problemen juist bij te sturen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over visvijvers in VEN-gebieden en meer specifiek de problematiek van de professionele viskweek

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over visvijvers in VEN-gebieden en meer specifiek de problematiek van de professionele viskweek.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, dit onderwerp is hier al eens aan de orde geweest. De problematiek van de afbakening van de VEN-gebieden maakte trouwens het voorwerp uit van veelvuldige discussies in dit parlement.

Ik verwijs naar mijn vraag van maart aan voormalig minister Dua. Ze benadrukte toen het verschil tussen de afbakening van het VEN-gebied en de invulling van de natuurrichtplannen die bepalend zullen zijn voor het toekomstig gebruik en medegebruik in het VEN-gebied. Deze natuurrichtplannen zouden gebiedsgericht worden ingevuld en opgesteld in samenspraak met eigenaars en gebruikers. Het natuurrichtplan zou pas van kracht worden na een nieuw openbaar onderzoek. Daarnaast zouden er workshops worden ingericht met lokale verenigingen. De toenmalige minister benadrukte dat het vissen een activiteit is die in het VEN mogelijk moet blijven.

Het principe dat vis niet mag worden uitgezet, vormde een punt van discussie. Het uitzetten van vis zou niet toegelaten zijn, tenzij een ontheffing kan worden bekomen na positief advies van het Instituut voor Natuurbehoud. Voormalig minister Dua erkende dat er zeker redenen waren om dit te verantwoorden en dat het uitzetten van vis niet per se nadelig hoeft te zijn voor de natuur. Het instituut moest nagaan in hoeverre dit uitzetten niet zou conflicteren met aanwezige natuurwaarden. De minister ging ermee akkoord om hiervoor een referentiekader op te stellen, zodat het instituut niet te restrictief zou zijn in zijn advies. Bovendien moest het instituut zich ook houden aan dit toet-

De Cock

singskader en moest het over heel Vlaanderen eenzelfde advies geven. De minister had aan Aminal, afdeling Natuur de opdracht gegeven om in overleg met de vissers een ontwerp van toetsingskader op te maken. Dat zou dan in deze commissie kunnen worden behandeld.

Inzake professionele viskweek stelde mevrouw Dua formeel dat vermeden moet worden dat bestaande viskwekerijen door de afbakening van het VEN voor een acuut probleem zullen komen te staan. Ook andere economische gebruikers, zoals land- en bosbouwers, zouden maatregelen krijgen om de exploitatie mogelijk te maken. Mevrouw Dua wou een regeling uitwerken voor de huidige viskwekerijen opdat ze ontheffing zouden kunnen bekomen van het verbod op het uitzetten van vissen. Ondertussen zou door de administratie worden gewerkt aan een omkadering voor intensieve viskwekerij in het VEN. Ze stelde dat de case van de firma Aqua Bio uit Turnhout met de productie van kaviaar uit steurvis, als pilootproject was geselecteerd en dat haar diensten in overleg waren met het bedrijf met als bedoeling een afwegingskader op te stellen dat ook voor andere viskwekers kan gelden.

Ondertussen zijn we 6 maanden later en is er een nieuwe minister van Leefmilieu. De Vlaamse regering heeft ook al het zogenaamde maatregelenbesluit goedgekeurd waarin naar rechtszekerheid en consensus met mogelijkheid tot beroep wordt gestreefd. Daarnaast is er echter nog altijd geen economisch rendabele oplossing voor de professionele viskweek. In de praktijk blijven een aantal problemen bestaan.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de opmaak van dit referentiekader voor het Instituut voor Natuurbehoud? Heeft de afdeling Natuur van Aminal hierover reeds een ontwerp opgemaakt? Hoe is het overleg met de vissers verlopen? Wanneer wordt het toetsingskader van kracht of wordt het eventueel besproken in de commissie voor Leefmilieu?

Kunt u voor de huidige viskwekerijen een regeling uitwerken zodat ze een ontheffing bekomen voor het verbod op het uitzetten van vis? Hoever zijn uw diensten en de administratie gevorderd met de opmaak van dit afwegingskader voor het pilootproject Aqua Bio uit Turnhout? U brengt ongetwijfeld begrip op voor de economische wetmatigheden die ook voor dit soort bedrijven gelden. Er dringen zich economisch rendabele oplossingen op.

Als niet op korte termijn een gepaste oplossing wordt geboden, bestaat het gevaar dat bedrijven zullen delokaliseren.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, een deel van de vraag is achterhaald. Op de eerste vraag kan ik dan ook kort antwoorden. Op basis van het openbaar onderzoek rond het VEN en de vele contacten tussen mijn kabinet en vissersverenigingen heb ik geoordeeld dat een ecologische visbestand op termijn wel noodzakelijk is, maar dat er eerst nood is aan verdere sensibilisering van de sector om het pad hiervoor te effenen. De administratie ontwikkelt momenteel diverse initiatieven. Dit visstandsbeheer dient in heel Vlaanderen ingang te vinden en niet zozeer gekoppeld te worden aan het Vlaams Ecologisch Netwerk. Op mijn voorstel werd de maatregel over het uitzetten van vis in private wateren dan ook uit het uitvoeringsbesluit gehaald. Ik bekwam op 18 juli 2003 het principiële akkoord met betrekking tot dit voorstel van de Vlaamse regering. We moeten overleg blijven plegen om te komen tot een duurzamer visstandsbeheer.

Het aangehaalde voorbeeldproject met Aqua Bio was reeds opgestart door mijn voorganger. Ze had dit beloofd in de commissie voor Leefmilieu. De afdeling Natuur heeft gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Aqua Bio. Het bedrijf heeft zelf een voorstel geformuleerd voor een afwegingskader voor steurkweek in het VEN. Gezien het uitzetverbod van vis in het VEN niet werd doorgevoerd, was het ook niet noodzakelijk om het pilootproject voort te zetten.

Uiteraard is het positief als bedrijfsleiders effectief op zoek gaan naar een ecologische inpassing van hun viskweekactiviteiten. Uiteraard kan ik begrip en aandacht opbrengen voor de economische wetmatigheden. Vandaar dat er ideeën geformuleerd werden om voor wat de verweving van natuur met viskweek betreft een samenwerking op te zetten met de afdeling Natuur, waarbij het bedrijf zich ertoe verbindt het gebied zodanig in te richten dat enerzijds er op een ecologisch duurzame wijze aan visteelt kan worden gedaan en anderzijds de natuurwaarde zich zodanig kan ontwikkelen dat ze evenwaardig wordt aan de economische functie. De extensieve viskweek is dan verantwoordelijk voor een waterrijk landschap waarin brede rietkragen, rietruigten en open water elkaar afwisselen. In de regio rond Lummen wordt in een vijvercomplex in de Demervallei geprobeerd om dit in de praktijk om te zetten. Er wordt dan een soort beheersover-

Sannen

eenkomst afgesloten tussen het bedrijf en de afdeling Natuur. Binnenkort worden de eerste stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd.

Het is interessant om na te gaan wat het project in Lummen oplevert. We plegen overleg met de viskweekbedrijven.

Mijnheer De Cock, een deel van uw vragen is achterhaald. In het maatregelenbesluit is de uitzet van vis immers niet meer opgenomen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het klopt dat een deel van de vragen achterhaald is. In de praktijk blijft er een probleem bestaan inzake het afsluiten van een beheersovereenkomst met de betrokken bedrijven. Er blijken nogal wat strubbelingen te zijn.

Ik hoop dat u het begrip dat u opbrengt voor de economische wetmatigheden van deze sector kunt overbrengen op uw administratie, zodat er een consensus wordt bereikt.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer De Cock, niet alleen voor deze sector zijn beheersovereenkomsten belangrijk. Het is echter niet steeds gemakkelijk om ze op te stellen.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat er harde gesprekken en onderhandelingen worden gevoerd. We moeten er echter wel voor zorgen dat de uiteindelijke beheersovereenkomst aanvaardbaar is voor alle partners. Alle elementen, ook de economische, moeten daar een plaats in hebben.

De onderhandelingen over beheersovereenkomsten zullen niet altijd van een leien dakje lopen. Er zal altijd woord en tegenwoord zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de verklaringen van federaal energieminister Moerman over het behalen van de Kyoto-normen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de verklaringen van federaal energieminister Moerman over het behalen van de Kyoto-normen.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, begin september verklaarde minister Moerman dat ons land waarschijnlijk schone lucht zal kopen in het buitenland om zo te voldoen aan de Kyoto-normen inzake de uitstoot van broeikasgassen. Volgens haar is het voor België onmogelijk om tegelijk de werkgelegenheid te beschermen, uit te stappen uit de kernenergie en de normen te halen.

Uit het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling blijkt inmiddels dat heel wat maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, economisch rendabel zijn. Toch worden ze niet uitgevoerd of wordt gewacht om hiervoor een aanzet te geven. Het gaat om gedragswijzigingen bij energieconsumptie, vervangingsenergiebronnen, het beter beheer en investeren in het rationeel gebruik van energie. Er zijn dus mogelijkheden te over.

Mijnheer de minister, minister Moerman heeft blijkbaar niet veel zin om die mogelijkheden uit te werken. Volgens haar is het beter om onmiddellijk emissierechten in het buitenland te kopen om zo aan onze verplichtingen te voldoen. De engagementen die zowel door de federale regering als door de gewestregeringen moeten worden nageleefd, zouden dan worden bereikt door het afkopen van milieu-investeringen in ontwikkelingslanden.

Mijnheer de minister, bent u het eens met het standpunt van minister Moerman ? Weet u meer over deze zaak ? Werd er voorafgaand overleg gepleegd met u ? Indien dat het geval is, kunt u daar wat meer over zeggen ? Werd na de mededeling

Merckx-Van Goey

formeel overleg gepleegd, want ik ga ervan uit dat ook u met een paar vragen zat ?

Over het Kyoto-protocol worden regelmatig vragen gesteld, maar wat is de precieze stand van zaken ? Welke concrete stappen werden reeds gezet sinds onze ratificatie van het protocol ? Kunt u mij een overzicht geven ? Heeft de regering zicht op de inspanningen die moeten worden geleverd om de norm te halen ?

Er moet ook een signaal naar de bedrijven gaan. Die moeten worden aangemoedigd en gesteund. Bij het indienen van mijn vraag, was ik natuurlijk nog niet op de hoogte van de mededeling die gisteren werd gedaan over de ondertekening door een reeks bedrijven. Dat is positief, maar is het al een eindpunt ?

De verhandelbare emissierechten werden door de federale overheid aangepakt. Het is de federale overheid die met de EU heeft onderhandeld. Gebeurde dat na overleg met u en een terugkoppeling door u ? De spelregels zijn belangrijk. Hoe zullen we in onze regio met die rechten omgaan ? Is er reeds duidelijkheid over de reductie die elk gewest moet nastreven ? Hoeveel bedraagt die ? Tijdens de federale regeringsvorming werd een appèl gedaan op onze solidariteit. Hebt u sindsdien nog nieuwe informatie ontvangen ?

Mijnheer de minister, er is een nieuw debat op komst. Ik wil het graag al eventjes aanhalen. Aanvaarden de regering en u dat er klimaatsveranderingen op komst zijn of er reeds zijn ? Of dat al dan niet zo is, doet niets af aan onze inspanningen om de Kyoto-norm te halen, maar het zou toch goed zijn om te weten of de regering de klimaatsveranderingen als uitgangspunt neemt of niet. Als dat het geval is, moet een geheel nieuw debat worden gevoerd over de gevolgen ervan. Zolang we enkel debatteren over de reductie en de norm, geven we de indruk dat de norm wel wordt gehaald, maar ondertussen zullen we geconfronteerd worden met de gevolgen van de klimaatsveranderingen op het vlak van de landbouw, van de infrastructuur, van de watervoorziening, van de soorten ziekten bij planten, dieren en mensen, enzovoort. Wordt daar reeds rekening mee gehouden ? Het is goed dat we de normen trachten te reduceren, maar laat ons ook nadenken over die gevolgen, die op sommige domeinen positief en op andere negatief kunnen zijn. Wie houdt zich met die zaken bezig : u en uw administratie, de minister van Economie of de minister van Energie ? Onderzoeken de universiteiten en

de wetenschappelijke instituten dit alles reeds ? Ik hoop dat we dit nieuwe debat binnenkort in het parlement kunnen houden.

De voorzitter : Mevrouw Merckx, het is natuurlijk niet de bedoeling om een debat te voeren bij een vraag om uitleg.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben heel blij dat mevrouw Merckx en CD&V het klimaatprobleem hebben ontdekt. (*Gelach / Opmerkingen van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Erik Matthijs*)

Federaal minister Moerman heeft ongelukkige uitspraken gedaan die niet passen in het federaal regeerakkoord, noch in de strategie die al jaren vastligt en werd uitgetekend door de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling. Met de sociale partners werd afgesproken dat minstens 50 percent van de inspanningen op het vlak van de CO₂-reductie in eigen land moet gebeuren. Ik begrijp de uitspraken van minister Moerman dan ook niet. Wellicht is ze zich nog aan het inwerken.

We kampen opnieuw met serieuze sociaal-economische problemen in de automobielsector. Inspanningen in eigen land kunnen een enorm effect hebben op de tewerkstelling op het terrein van milieu en van energiebesparingen. We mogen die tewerkstelling niet zomaar cadeau geven aan het buitenland. In tegenstelling met andere sectoren zijn de milieu- en energiebesparingssector in opmars. Ze kunnen nieuwe jobs genereren, en precies die mogen we niet zomaar laten schieten.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Merckx, ik wil me niet laten verleiden tot een hypothetisch debat. U vraagt of de klimaatsverandering al dan niet is begonnen en hoe rekening kan worden gehouden met de gevolgen daarvan. Ik ga er net als iedereen die het Kyoto-protocol heeft opgesteld, van uit dat er een klimaatsverandering dreigt. De evolutie van ons klimaat is niet bekend ; we hebben te maken met een dynamisch gegeven. Veel hangt af van de maatregelen die we nemen om die dreigende klimaatsverandering tegen te houden. Uw benadering is heel erg hypothetisch en ik zal me er nu niet in verdiepen, want dat lijkt me weinig zinvol.

Het standpunt van de federale minister bevoegd voor Energie, ligt niet in de lijn van het Vlaams kli-

Sannen

maatbeleid dat werd uitgetekend in het Vlaams Klimaatbeleidsplan. Ik deel haar standpunt dus niet. Het Vlaams Klimaatbeleidsplan maakt duidelijk dat in de eerste plaats werk moet worden gemaakt van binnenlandse maatregelen met respect voor het complementariteitsprincipe uit het Kyoto-protocol.

U vroeg me hoe ik heb gereageerd op de uitspraken van minister Moerman. Ook ik heb via de pers mijn mening geventileerd. Ik ben ervan overtuigd dat we als Vlaamse overheid voldoende fierheid aan de dag moeten leggen en ons niet mogen laten verleiden tot een formeel overleg met de federale minister op basis van een nieuwsbericht dat zij de wereld in heeft gestuurd. Vóór het reces werden formele afspraken gemaakt en hebben we onze goedkeuring gegeven aan de klimaatcommissie. Ik ben bereid om met de federale collega's te onderhandelen op basis van formele afspraken, maar niet op basis van loze uitlatingen in de pers. Als u van een minister van de Vlaamse regering verwacht dat hij bij zulke uitlatingen telkens een officieel overleg vraagt, dan degradeert u de Vlaamse regering.

Met haar uitspraken haalt de federale minister zowel de basisprincipes van het raamverdrag inzake klimaatsverandering van de Verenigde Naties als die van het bijbehorende protocol onderuit. Daarin wordt immers gesteld dat de industrielanden eerst en vooral zelf hun verantwoordelijkheid moeten opnemen in het klimaatdossier. Allereerst moet in eigen land aan een ommekeer in de uitstoot van broeikasgassen en aan een rationeel gebruik van energie en natuurlijke rijkdommen worden gewerkt.

Vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling kunnen de aangehaalde uitspraken dan ook niet worden aanvaard. Over de door haar voorgestelde aanpak heeft geen overleg plaatsgevonden tussen de bevoegde gewestelijke ministers en minister Moerman.

De Vlaamse regering nam op 20 april 2001 de beslissing met onmiddellijke ingang een task force Klimaatbeleid Vlaanderen op te richten. Een belangrijke taak van dit bevoegdheidsoverschrijdend overlegorgaan was de opmaak van een Vlaams Klimaatbeleidsplan 2002-2005. In een eerste fase werd met het plan gemikt op de stabilisatie-doelstelling van 2005 ten opzichte van 1990 die de Vlaamse regering vastlegde op 20 april 2001.

Dit klimaatplan werd op 28 februari 2003 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering na bespreking in het Vlaams Parlement en de adviesraden. Met 33 projecten uit de verschillende klimaatrelevante beleidsdomeinen vormt het plan de leidraad voor het Vlaams klimaatbeleid. Het eerste voortgangsrapport bij dit plan werd op 5 september 2003 goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Op nationaal niveau werd een samenwerkingsakkoord opgericht tussen de federale staat en de gewesten inzake het opstellen, het uitvoeren, het opvolgen en het evalueren van een Nationaal Klimaatplan en de rapportering in het kader van het raamverdrag van de VN inzake klimaatverandering en het bijbehorende protocol van Kyoto. Met dit akkoord werd door het Vlaams Parlement ingestemd op 9 juli 2003.

Het akkoord voorziet in de oprichting van een Nationale Klimaatcommissie, een overlegplatform tussen de federale overheid en de gewesten voor de harmonisatie van het Belgische klimaatbeleid. Het belangrijkste instrument daarbij is het Nationaal Klimaatplan 2000-2012, dat een bundeling vormt van de gewestelijke en federale maatregelen. Een eerste ontwerp van Nationaal Klimaatplan werd door de interministeriële conferentie Leefmilieu goedgekeurd op 6 maart 2002. Het is via deze kanalen dat ik overleg wens te plegen met de federale overheid, en op geen enkele andere manier, ongeacht de uitlatingen die worden gedaan.

Het voortgangsrapport 2003 bij het Vlaams Klimaatbeleidsplan maakt duidelijk dat met de lopende en geplande maatregelen de stabilisatie-doelstelling in 2005 slechts ingevuld kan worden voor 47 procent. De impact van de maatregelen uit het Vlaams Klimaatbeleidsplan tot 2012 werd ook reeds ingeschat. Bij gebrek aan een Vlaamse doelstelling voor de periode 2008-2012 kon het ambitieniveau van dit berekend effect echter nog niet worden getoetst.

De impact van de maatregelen uit het Nationaal Klimaatplan werd eveneens ingeschat, samen met het effect van de invoering van een CO₂-taks. Zelfs met een belasting van 11,5 euro per ton CO₂ blijft er in de Kyoto-periode een tekort van 20 megaton CO₂-equivalent per jaar. Het klimaatbeleid op zowel Vlaams als nationaal vlak zal dus nog verscherpt worden, waarbij elke klimaatrelevante doelgroep zal worden betrokken.

Het Vlaams Klimaatbeleidsplan geeft daarvoor reeds de belangrijkste instrumenten aan per doelgroep. Zo zijn het benchmarkconvenant en de Eu-

Sannen

ropese richtlijn inzake emissiehandel de belangrijkste instrumenten voor de industrie. Voor de landbouwsector zet het Landbouwklimaatactieplan de verschillende initiatieven op een rij. Het REG-actieplan voor de huishoudens maakt duidelijk waar en hoe de particulier zijn bijdrage kan of zal moeten leveren.

De Vlaamse overheid moet in de eerste plaats de resolutie van het Vlaams Parlement inzake energiebesparing uitvoeren en zo haar voorbeeldfunctie uitoefenen. Anderzijds moet er een duidelijk beleidskader voor de inzet van de flexibele mechanismen worden opgezet en moet er een aanvullende kosteneffectieve manier worden aangereikt voor het halen van de reductiedoelstelling.

Het Vlaamse klimaatbeleid eindigt niet met dit Klimaatbeleidsplan, net zomin als het nationaal beleid nu reeds tot 2012 is vastgezet in het Nationaal Klimaatplan. Deze beleidsplannen vormen het startschot voor een continu en groeiend engagement om de internationale verplichtingen inzake klimaatverandering te realiseren. Naarmate we dit invullen, zal duidelijk worden hoe ons klimaat zal evolueren. Het ene staat ongetwijfeld in verband met het andere. Daarom ook vond ik uw laatste vraag bijzonder hypothetisch.

De aanpak van klimaatverandering en de uitvoering van het Kyoto-protocol is een verantwoordelijkheid die in België gedeeld wordt door de federale staat en de gewesten. De gesprekken over de lastenverdeling tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus zijn begonnen in september 2003 in het kader van het Overlegcomité. Alle partijen streven naar een resultaat tegen het einde van 2003.

Zoals bekend, pleit het Vlaams Gewest in dit comité voor een gelijkwaardige verdeling van de Kyoto-lasten, op grond van een beslissing van de Vlaamse regering van 20 april 2003. Bij beslissing van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 is het de minister-president die de standpunten van Vlaanderen in dit comité coördineert. Het Waals Gewest verkiest een lineaire verdeling van de Belgische doelstelling van min 7,5 procent over de gewesten. De federale regering wil zeker ook de nodige instrumenten inzetten die binnen haar bevoegdheidsdomein vallen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot slot meent niet betekenisvol te kunnen bijdragen. Momenteel worden technische basisgegevens verzameld om het debat hierover verder te onderbouwen.

Wat betreft de inzet van de flexibiliteitsmechanismen en het complementariteitsprincipe, wens ik nog het volgende toe te voegen. In het Kyoto-protocol is vastgelegd dat de industrielanden de uitstoot van broeikasgassen met minimaal 5 procent moeten verlagen ten opzichte van het niveau van 1990. Deze verplichtingen moeten worden gerealiseerd in de periode 2008-2012 en hebben betrekking op een korf van 6 broeikasgassen. Voor de Europese Unie geldt een reductiedoelstelling van 8 procent in deze eerste verbintenissenperiode ten opzichte van het basisjaar 1990. Bij de interne lastenverdeling in de Europese Unie kreeg België een emissiereductiedoelstelling van 7,5 procent opgelegd.

Het protocol biedt de ondertekenende landen de mogelijkheid om meer broeikasgassen uit te stoten dan de hun toegewezen emissiequota via de zogenaamde flexibiliteitsmechanismen. Kenmerkend voor deze mechanismen is dat ze toelaten via een herverdeling van de inspanningen op een goedkopere wijze de emissies te reduceren dan zonder de inzet van flexibiliteitsmechanismen. Het protocol voorziet in de mogelijke inzet van 3 mechanismen, die hier al eerder werden genoemd in antwoord op vragen en bij discussies.

Ik kom tot de binnenlandse maatregelen versus de inzet van flexibiliteitsmechanismen en de invulling van het complementariteitsprincipe. Een belangrijk discussiepunt omtrent de inzet van de flexibiliteitsmechanismen is de vraag in hoeverre ze kunnen worden aangewend voor de realisatie van de nationale emissiereductiedoelstellingen. In het Kyoto-protocol is vastgelegd dat de inzet van de flexibiliteitsmechanismen aanvullend dient te zijn bij het gebruik van binnenlandse emissiereductiemaatregelen. Partijen kunnen dus niet alleen via deze mechanismen hun Kyoto-doelstelling realiseren, maar dienen een degelijk nationaal beleid op te zetten ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Een volledige aankoop lijkt me veeleer een formulering van minister Moerman als gevolg van een gebrek aan kennis van de gemaakte afspraken.

De EU formuleerde hieromtrent het voorstel om de partijen de mogelijkheid te geven gelijke hoeveelheden van de doelstelling te realiseren door middel van een evenredige inspanning in binnen- en buitenland. Verschillende partijen van de COP (de conferentie van de bij het protocol betrokken partijen) zijn echter tegen een gekwantificeerde beperking op het gebruik van de Kyoto-mechanismen. In het Kyoto-protocol werd uiteindelijk geen formeel kwantitatief plafond vastgelegd voor de aanwending van de flexibiliteitsmechanismen.

Sannen

In het zogenaamde Bonn Agreement is alleen vermeld dat het gezamenlijk moet gebeuren, maar is op geen enkele wijze een plafond of verdeling vastgelegd van de binnenlandse inzet en het buitenlands mechanisme. In feite is de vraag omtrent de invulling van het complementariteitsprincipe drieledig. Is het nodig een formeel en kwantitatief plafond in te stellen op de inzet van de flexibiliteitsmechanismen? Wat is de concrete invulling van dit plafond? Van welke flexibiliteitsmechanismen zal er in Vlaanderen gebruik gemaakt worden? Die vragen moeten we nog beantwoorden.

Wat de noodzaak betreft van een kwantitatieve plafonnering op de inzet van de flexibiliteitsmechanismen, biedt het gebruik van de Kyoto-mechanismen als belangrijk voordeel dat de geprojecteerde emissiereductie voor de partijen in de eerste budgetperiode op een kostenefficiënte wijze kan gebeuren. De uitdaging voor het internationaal klimaatbeleid, en dus ook voor Vlaanderen, in de komende jaren is echter tweeledig. Enerzijds moet er een aanzienlijke emissiereductie komen van broeikasgassen in de eerste verbintenissenperiode 2008-2012. Anderzijds moeten ook de fundamentele worden gelegd voor een technologische en instrumentele vernieuwing, die nodig is om de doelstellingen van het internationale klimaatbeleid te realiseren na 2012. De heer Malcorps heeft er al op gewezen dat hier ook kansen en mogelijkheden voor economie en industrie aanwezig zijn.

Een kwantitatieve beperking van het gebruik van de flexibiliteitsmechanismen draagt daartoe bij. Bij gebrek aan voldoende binnenlandse emissiereductiemaatregelen bestaat het gevaar dat er onvoldoende geïnvesteerd zal worden in de ontwikkeling van nieuwe en innovatieve technologieën. De binnenlandse klimaat- en energiebeleidsmaatregelen moeten zorgen voor structurele wijzigingen in de consumptie- en productiepatronen in de verschillende partijen.

Deze technologische vernieuwing en mentaliteitswijziging zijn onontbeerlijk om emissiereducties in toekomstige verbintenissenperiodes door te voeren. De klemtoon op binnenlandse reductiemaatregelen is bijgevolg noodzakelijk om naast de realisatie van de kortetermijndoelstellingen ook de milieuefficiëntie van het Kyoto-protocol op lange termijn veilig te stellen.

Als aanloop naar toekomstige verbintenissen onder het protocol moeten de geplande interne maatregelen met de nodige prioriteit worden uitge-

voerd om zo een marge uit te bouwen die kan dienen als buffer bij onverwachte economische groei of overschatting van de impact van het geplande beleid.

Ik wil het nog even hebben over de concrete invulling van het plafond op de flexibiliteitsmechanismen. Tijdens de multilaterale klimaatonderhandelingen hebben de Europese Gemeenschap en België steeds gepleit voor een beperking van het gebruik van de flexibiliteitsmechanismen.

Mijnheer de voorzitter, ik zal een tekst laten rondelen met de verdere technische gegevens, de verhoudingen die moeten worden gerespecteerd, en de uitgangspunten die Europa terzake hanteert en het antwoord hierbij laten.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de minister, u deelt blijkbaar niet het standpunt van minister Moerman. Dat was in strijd met de afspraken. U was er blijkbaar noch vooraf, noch achteraf bij betrokken.

Als we hier een samenwerkingsakkoord goedkeuren, dan is het de bedoeling dat u zich daarop focust. Ik vraag me echter af of die nationale klimaatscommissie al is opgericht. Hebben de Kamer en de Senaat het samenwerkingsakkoord al geratificeerd? Dat was nog niet gebeurd op het ogenblik dat het Vlaams Parlement het heeft bekrachtigd.

De voorzitter : De Kamer en de Senaat hebben het akkoord voor het Vlaams Parlement bekrachtigd.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik vraag enkel of het akkoord al federaal geratificeerd is, en of die commissie al is opgericht en samengekomen.

Mijnheer de minister, het verbaast me wel dat u mijn bijkomende vragen over hoe we moeten omgaan met die klimaatswijziging, als puur hypothetisch beschouwt. U vindt dat u zich daar niet in moet verdiepen omdat dat niet zinvol zou zijn. Ik stel vast dat u daarin wordt bijgetreden door de voorzitter van deze commissie.

De voorzitter : Mevrouw Merckx, als u nog verder wilt debatteren, stel ik voor dat u een nieuwe vraag indient. We kunnen dan een debat voeren waarbij elke partij aan bod komt om haar standpunt te verdedigen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik zeg enkel dat het me verbaast dat de minister een klimaats-

Merckx-Van Goey

wijziging als puur hypothetisch beschouwt. Mensen uit zowel landbouw, ruimtelijke ordening als gezondheidszorg zijn daarmee bezig.

Minister Ludo Sannen : De klimaatscommissie komt bijeen half oktober.

Wat uw tweede opmerking betreft, geloof ik effectief dat er een klimaatwijziging bezig is. Ik hoop dat wetenschappers momenteel onderzoeken welke risico's dit allemaal kan inhouden. Voorlopig echter wil ik me vooral concentreren op het implementeren van het Kyoto-protocol, precies om die klimaatwijziging zo beperkt mogelijk te houden. Als we ons daar niet op concentreren, dan zijn een aantal wetenschappelijke hypothesen nu misschien al totaal achterhaald.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.47 uur.*
